

OKULLARDA MÜZİK EĞİTİMİ SÜRECİNİN PRATİK VE TEORİK GÖRÜŞÜ. MÜZİK EĞİTİMİNİN GELİŞTİRİLME ŞEKLİ VE YÖNTEMLERİ.

Shodiyeva Shahinabonu Shoirjon kizi

Fergana Devlet Üniversitesi Pedagoji, Psikoloji ve Sanat Tarihi Fakültesi

Müzik Eğitimi ve Kültürü Bölümü Müzik Eğitimi Ana

Dalı 24.39 A grubu, 2. sınıf öğrencisi

Shaxinshodiyeva617@gmail.com

Özet: Bu makale, okullarda öğretilen müzik okuryazarlığı dersinin özel amaç ve hedeflerini vurgulamaktadır. En önemli süreç, bu dersi alan herkesin olgun bir ritim duygusu geliştirmesi, dinleme ve anlama becerilerinin geliştirilmesi, hem teorik hem de pratik bilgiler hakkında soru sorma ve analitik görüşler ifade etme yeteneğinin kazanılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, müzik eğitimi, enstrüman, şarkı, ritim, okuryazarlık, tını, estetik, eğitim, yetiştirme, işitme, düşünce, yansıma, mükemmel bilgi, ritim duygusu, karmaşık (bütünsel karışım), müzikal algı.

Erişim.

Müzik eğitimi, estetik eğitimin en temel ve oldukça karmaşık alanlarından biridir ve çocuklara erken yaşlardan itibaren müzik eserlerini anlayarak icra etmeyi öğretmeye yönelik çalışmaların başlamasını gerektirir. Buna göre, tüm okullarda ve okul dışı kurumlarda müzik, resim, heykel, dinleme ve aynı zamanda çocukların sanatsal eğitiminde doğru düşünce yönlendirmesi estetik eğitim için büyük önem taşır. Her şeyden önce, derste müziğin özünü açıklamaya yardımcı olan bazı ders konuları, her çeyrek için belirlenen ana konulardan türetilir. Yıl, çeyrek ve ulusal müziğimizin programa dahil edilmesi, dersi daha ilgi çekici ve anlamlı hale getirmeye yardımcı olur. Müzik okuryazarlığı, derslerin bağımsız bir parçası olarak değil, dersin konusunu ortaya koyan müzikal bir etkinlik olarak algılanır. Dersi daha ilgi çekici hale getirmek ve eğitimin etkinliğini artırmak için dans, çocuk müzik aletleri, çingiraklar, çemberler, şarkılar vb. gibi yeni müzikal etkinlikler ve müzikal yaratıcılık kullanılır.

Bu etkinliklerin özünde oyun özellikleri barındırması nedeniyle, öğrencilerde büyük ilgi uyandırır. Derslerde kullanılan tüm müzik etkinlikleri, ders konusunun ayrılmaz bir parçası ve mantıksal olarak bütünleyici bir unsur olarak hizmet eder. Bu açıdan, müzik dersi karmaşık (entegre karma) ders türüne aittir ve bu derste, dersin genel temasına bağlılık, mantıksal bağlantı ve aşağıdaki müzik etkinlikleri geçerlidir. Bu açıdan, müzik dersi karmaşık (entegre karma) ders türüne aittir ve bu derste, dersin genel temasına bağlılık, mantıksal bağlantı ve aşağıdaki müzik etkinlikleri geçerlidir.

Müzik algısı (dinleme), şarkı söyleme, müzik okuryazarlığı, dans ve ritim hareketleri, alkış ve enstrüman çalma, müzikal yaratıcılık vb. Müzik algısı, derslerde önde gelen bir etkinlik olarak önemli bir rol oynar. İki durumda uygulanır.

❖ İlk durumda, belirli bir eser dinlenir ve icra edilir; eserin sanatsal yönleri, dersin konusuyla bağlantılı olarak basit bir müzik pedagojik yöntemle açıklanır. Dinleme yoluyla öğrenciler, eseri anlama ve bilinçli algılama yeteneği kazanır ve eserin müzikal özelliklerine, türüne, yapısına, ifade biçimine, icrasına ve sanatsal içeriğine dair belirli bilgiler edinirler.

❖ İkinci durumda ise, müzik eserleri önce dinlenir, ardından çeşitli durumlarda icra edilerek incelenir ve sanatsal içeriklerinin özellikleri pratik etkinliklerle ifade edilir. Örneğin, değiştirilecek şarkı önce öğretmen tarafından veya bir mıknaş aracılığıyla bir veya iki kez dinlenir, eserin özellikleri hakkında bir konuşma yapılır ve ardından çalışma başlar.

Öğretmenlerin Özbek müziğini dinlemenin kendine özgü özelliklerini anlamaları ve hayal güçlerini geliştirmeleri oldukça karmaşık ve uzun vadeli bir süreçtir. Öğrenciler, öğretmenlerinin yardımıyla müzik eserlerini dinleme ve analiz etme yeteneklerini kademeli olarak geliştirirler. Dans müziği önce dinlenir, melodi özellikleri anlaşıldıktan sonra dans hareketlerinin ifadesi incelenir. Genellikle bir eser, dinleme, şarkı söyleme, dans hareketleri vb. gibi çeşitli etkinliklerin birleşimiyle çalışılır. Bu eğitim yöntemi, eserin kapsamlı bir şekilde incelenmesi ve aynı zamanda karmaşık becerilerin geliştirilmesi için bir fırsat yaratır. Bir müzik dersinde, tüm etkinlikler belirli bir konu üzerinde mantıksal olarak birbirine bağlanır ve bunun sonucunda dersin mantıksal bütünlüğü oluşturulur. Müzik okuryazarlığı. Tüm etkinlikler, birleştirici etkinlikler olarak teorik olarak önemlidir. Derste, eser incelenir, hangi etkinliğin (dinleme, icra, dans vb.) pratiğinde kullanıldığı belirlenir ve özellikleri (tür yapısı, icra vb.) hakkında yeni kavramlar oluşturulur. Bu nedenle, müzik okuryazarlığı etkinliklerinde, öğrencilerin genel müzik bilgisi kavramlarını (müzik formları, türler, enstrümantal icra, halk ve bestecilik müziği, ulusal müziğin makam stilleri, klasik müzik notasyon okuryazarlığı vb.) oluşturmalarına odaklanılır.

Ders sırasında dansın ve ritmik hareketin önemi.

Bu etkinlikte, öğrencilerin sadece müzikal yeteneklerini geliştirmek değil, aynı zamanda ritmik teknik ve sanatsal ifade becerilerini geliştirmek ve fiziksel gelişimlerini sağlamak da önemlidir. Bu, özellikle ilkökul öğrencileri için gereklidir. Özbek halkının ulusal dans sanatı ile dünya çapında üne kavuştuğunu belirtmekte fayda var. Ancak, dans derslerinin okul müfredatında neredeyse hiç yer almadığı göz önüne alındığında, ulusal dans unsurlarının müzik derslerinin içeriğinde vazgeçilmez olduğu açıkça görülmektedir. Bu nedenle, ulusal dans sanatımızın basit hareketlerini bilmek, bir müzik öğretmeni için modern bir gerekliliktir.

Çırpma ve çocuk müzik aletleri çalma etkinlikleri, öğretmenlerin müzik öğrenme yeteneklerinin ve performans becerilerinin gelişimi için önemlidir. Bu etkinlik, ilkökul

sınıflarında, ulusal müzik aletlerini çalmak ve tınlarını anlamakla doğrudan ilişkili bir şekilde gerçekleştirilmelidir. Bu bağlamda, kasnak, lavta, kaşık, küçük safoyl gibi tahta aletler kullanılarak, öğretmenin performansı ve manyetik bantlar aracılığıyla iletilen melodilere ritmik eşlik etme becerileri geliştirilir. Şarkı söyleme etkinlikleri, öğrencilerin müzik öğrenme yeteneklerinin ve performans becerilerinin gelişimi için gereklidir. Sınıfta grup halinde şarkı söyleme sürecinde, öğrenci kendi ses performansını kontrol eder, arkadaşlarının performanslarını dinler ve gözlemler ve onlarla birlikte şarkı söylemeye çalışır.

Aslında, dinleme ve şarkı söyleme eğitim materyalleri eğitimin içeriğini oluşturmaktadır. Şarkı söyleme ve dinleme etkinlikleri yoluyla öğrenmenin yanı sıra, bu etkinlikler aracılığıyla enstrümantal, müzikal hareketler ve yaratıcı etkinlikler yoluyla kapsamlı kavrama ve müzikal tanımlama fırsatları yaratılmaktadır. Müzikal yaratıcılık etkinliği, yeni müfredat ilk kez dahil edilmiştir. Bu etkinlik, çocuklarda müzikal düşünme, araştırma ve yaratıcı becerilerin geliştirilmesi için büyük önem taşımaktadır. Bu etkinlik, öğrenci tarafından bir daireye tıklama, melodiye uygun hareketler bulma, özellikle dans hareketleri ve bir şiire melodi besteleme gibi yaratıcı etkinlikler yoluyla gerçekleştirilir. Müzikal hareketlerin ve yaratıcı etkinliklerin uygulanmasında oyun yöntemlerinin yaygın olarak kullanılması önerilir. Bu etkinliklerin özü, oyunun özellikleriyle daha çok ilgilidir. Yeni müfredat, yüksek düzeyde dinleme ve şarkı söyleme eserleri sunmaktadır. Bu, öğrencilere sınıf fırsatlarına ve okul yılının önemli tarihlerine uygun eserler seçme ve öğretme fırsatı verir. Aynı zamanda, öğrenciler programa dahil edilen, ancak sanatsal olarak yüksek, eğitimsel olarak önemli ve öğrencilerin gençlik özelliklerine ve bilişsel süreçlerine uygun yeni eserleri de yaygın olarak kullanma hakkına sahiptir.

Müzik okuryazarlığı, enstrüman performansı, dans ve hareketin yanı sıra müzikal yaratıcılık etkinliklerini anlatan eserler de şartlı olarak verilmektedir. Bunlar dersin koşullarına bağlı olarak değiştirilebilir. Bu, ders planlamasında ve ders hazırlığında yaratıcı bir yaklaşım gerektirir. Programda her etkinlik türü için eserlerin ve etkinliklerin içeriği ayrı ayrı belirtilmiş olsa da, ders planlaması ve yürütülmesi sırasında müzikal etkinliklerin dersin içeriğinden yola çıkması ve özünü ortaya koyması gerektiği unutulmamalıdır. Böylece, derste müzikal etkinlikler mantıksal olarak birleştirilir ve içeriği aktarır. Müzik öğretmeni çeşitli öğretim yöntemlerine başvurmalıdır. Devlet tarafından verilen programa dayalı bir plana bağlı kalmadan, derse olumlu bir yaklaşımla başlayarak, müzik öğretiminde en uygun yöntemleri kullanarak kendi yaratıcı eserini oluşturabilmelidir. Geleneksel olmayan öğretim yöntemlerinin kullanımı ve dersin yaratıcı bir şekilde organize edilmesi, öğrencilerin bilgiye olan ilgisini artırmada büyük rol oynar. Bu bağlamda, eğitim sürecinde ders-konser, ders-tartışma, bütünleşik ders biçimleri gibi geleneksel olmayan yöntemlerin kullanılması, öğrencilerin müzik yeteneklerini geliştirir, bağımsız düşünme ve dünya görüşlerini genişletir. Bu tür derslerde çocuk kendini özgür hisseder. Bu derste öğretmen, konuyu doğrudan sunmakla

sınırlı kalmaz, öğrenciler için çeşitli etkinlikler de düzenler. Ders içeriğiyle ilgili öğretim materyalleri ve resimler (müzik okuryazarlığı tabloları, incelenen şarkının melodisi ve sözlerini içeren posterler, şarkıları veya herhangi bir müzikal imgeyi ifade eden sanatsal resimler ve şarkı kitapları, eğitim filmleri vb.) mümkün olduğunca kullanılmalıdır. Dersin etkinliğini artırmada, öğrencilerin beceri ve yeteneklerinin değerlendirilmesi büyük pedagojik öneme sahiptir. Bu bağlamda, kendine özgü özellikleri vardır. Bu konuya da kapsamlı bir şekilde yaklaşılmalıdır. Sınava girecek öğrencileri önceden belirlemek ve onlara ders sırasında işlenen ve işlenmekte olan konularla ilgili sorular sormak, fikirlerini daha fazla ifade etmelerini teşvik etmek, onları pratik etkinliklere daha fazla dahil etmek ve becerilerini adil bir şekilde belirleyip değerlendirmek gereklidir. Onları tek başlarına sınıf ortamına çağırmak diğerleri için sıkıcıdır ve zamanın verimli kullanımını engeller. Ayrıca, bu yöntem dersin ve sınıf etkinliğinin mantıksal sürekliliğinde azalmaya neden olur. Müzikte başarılı bir şekilde başarı elde etmiş, iyi hazırlanmış bir öğrenciye, yetenekli sınıflarda program gereksinimlerini biraz artırma hakkı verilir.

Aynı zamanda, öğrenciler için bireysel müzik derslerinin düzenlenmesine ve bu çalışmaya veli topluluğunun dahil edilmesine dikkat edilmesi gerekmektedir. Okul yılı boyunca düzenli müzik eğitimi sonucunda, öğrenciler müzik okuryazarı olmalı, müziği sevmeli, önemli müzik eserlerini, konserleri, radyo ve televizyondaki müzik yayınlarını dinlemeli ve yeterli hazırlıkla amatör sanat çevrelerine aktif olarak katılmalıdır. Sınıf öğretmenleri ve veliler, bu faaliyetlerin uygulanmasında müzik öğretmenine yakından destek vermelidir. Bu alanda bazı okullarda elde edilen başarılar diğer okullar için örnek teşkil edebilir, bu nedenle iş deneyimlerinin paylaşılması önemlidir. Günümüz modern eğitim sistemi, televizyon, teyp kaydediciler, mikrofonlar ve teknik araçlar da dahil olmak üzere her türlü görsel yardımcının kullanımını, ayrıca müzikal yeniliklerin, sosyal bilimlerin, pedagojinin ve özel bilgi ve becerilerin öğretimini sağlamaktadır. Müzik biliminin modern yapısı ve mantıksal bütünlüğü, aşağıdakiler de dahil olmak üzere çeşitli müzikal faaliyetlerden oluşmaktadır:

1. Müzik dinlemek;
2. Müzik okuryazarlığı;
3. Koroda şarkı söylemek, müziğe özgü hareketler yapmayı içerir (örneğin, alkışlamak).

4. Müzikal yaratıcılık, müzik aletlerinin müziğe ritmik eşlik etmesidir;

ve ana yeri aldı. Özellikle bağımsızlığımızı kazandıktan sonra okullarımızın ulusal mirasımız olan müziğin ve çeşitli teknolojilerin kullanımını yaygın bir şekilde uygulamaya koyması sevindiricidir. Pedagojik teknikler ve teknolojiler üzerine çalışmak, pedagojik becerileri başarıyla geliştirmeye yardımcı olmuştur. Yeni teknolojilerde bir ekip çalışmak, kendi işinin güçlü ve zayıf yönlerini bilmek ve sürekli olarak bilgi birikimini yenilemek, eğitim yolunda başarılı bir ilerlemeyi sağlar. Müzik eğitiminin modern bir sisteminin oluşumu, metodolojisinin eğitim teorisi ve pratiğinden geniş bir yelpazedeki eğitim yöntemlerine aktarılmasının uygun olduğunu kanıtlamaktadır. Her

şeyden önce, müzik dersi de bir eğitim dersi olarak kabul edilir ve çeşitli eğitim yöntemleri vardır.

Çözüm.

Öğrencilere müzik öğretimi sürecinde hem pratik hem de teorik yönler büyük önem taşır. Bu yönlerde, öğrencilerin zihinsel yeteneklerinin ve geniş düşünme fonksiyonlarının çeşitli üstün becerileri de geliştirilir. Ritmik dans hareketlerinde öğrenci beynini rahatlatır, doğru dinlemeyi öğrenir ve doğru ve akıcı hareket etmeyi öğrenir. Bu yönleri doğru bir şekilde yönlendirmek için, müzik öğretmenin doğru yöntemleri kullanması büyük önem taşır.

KULLANILMIŞ EDEBİYAT

1. Soipova.D – “Musiqa o‘qitish nazariyasi va metodikasi”. 2021 – yıl.
2. Ortiqov. T – “Musiqa o‘qitishnina amaliy tadqiqotlari”. 2010 – yıl.
3. Turk_dili_hoca (turk tili lug‘atlar) – Ozodbek Xasanboyzoda.